

T.C.
MUŞ VALİLİĞİ
MUŞ İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
2024-2025 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI
II. DÖNEM I. YAZILI SINAVI (İL GENELİ MAZERET)
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
10. SINIF

Adı ve Soyadı :
Sınıfı / Şubesi :
Öğrenci Numarası :

Aldığı Puan

ÖĞRENCİLERİN DİKKATİNE!

1. Bu soru kitapçığında 8 soru bulunmaktadır ve sınav süresi 40 dakikadır.
2. Cevaplarınızı, soruların altında boş bırakılan yerlere yazınız.
3. Sınav 100 tam puan üzerinden değerlendirilecektir. Her sorunun puan değeri sorunun yanında yazılmıştır.

1. “Annesiyle bu hasbihali ederken Refet’e öyle bir heybet ve ağırbaşlılık gelmiş, servete olan küskünlüğünü naklederken ve gerçek güzellik saydığı ilim ve erdemden bahsederken öyle buyurgan ve hükmedici bir tavır almıştı ki Binnaz kendisinde ağzını açmaya kudret bulamadı.”

Yukarıdaki metinde yer alan altı çizili kelimelerin anlamını metnin bağlamından yola çıkarak yazınız. (5+5=10 puan)

Örnek Cevap : Heybet : saygı, görkem, ululuk, büyüklük
Buyurgan: emredici

“Dorian gözlerini açmış şaşkın, dalgın dinliyordu. Elindeki leylak yerdeki çakıl taşlarının üstüne düştü. Tüylü bir arı geldi bir an leylağın üzerinde vızıldadı. Sonra minik çiçeklerden oluşmuş yıldız tutamının üzerine tırmandı. Arının mor bir kahkaha çiçeğinin parlak renkli borazanın içine sokulduğunu gördü.”

(2 ve 3. soruları yukarıdaki metne göre cevaplayınız.)

2. **Yukarıdaki metindeki anlatıcı ve anlatıcı bakış açısını tespit ediniz. (3+3=6 puan)**

Örnek Cevap : Üçüncü tekil şahıs, Gözlemci bakış açısı (müşahit)

3. **Metinde geçen anlatım biçimlerini aşağıya yazınız. (4 puan)**

Örnek Cevap : Öyküleme ve Betimleme

“Gerçi, köye geldiğim ilk günden beri, daima, herkesten ayrı bir durumdaydım. Gözle görünmez bir çember, bir nevi karantina kordonu beni aralarına karışmak istediğim bu küçük insan kümesinden ayırıp duruyor. Ne yapsam bu çemberi yaramıyorum. Zaten, korkunç engin bir ıssızlıkla çepeçevre çevrilmiş bir köyün içinde benim etrafımı ayrıca başka bir ıssızlık sarmış bulunuyor.”

4. **Yukarıdaki metnin temasını aşağıya yazınız. (10 puan)**

Örnek Cevap : Yalnızlık , yabancılaşma

5. Aşağıda özetleri verilen eserlerin adlarını ve yazarlarını yazınız. (3+2=5 puan), (3+2=5 puan)

a)“Naim Efendi, millî ve manevî değerlerine bağlı, II. Abdülhamit Dönemi’nin bakanıdır. Naim Efendi’nin eşi Nefise Hanım vefat etmiştir. Naim Efendi; emekli olduktan sonra Kanlıca’daki konağında kızı Sekine, damadı Servet ve torunları Cemil ve Seniha ile yaşamaya başlar. Servet; öz değerlerinden nefret eden, Batılı hayat tarzına düşkün biridir. Naim Efendi’nin torunları Cemil ve Seniha da eskiyi beğenmeyen, yeniyi de alışamayan, Batılı değerleri yanlış anlayan kişilerdir.”

Cevap: Kiralık Konak, Yakup Kadri KARAOSMANOĞLU

b)“Emekli bir general olan Bolkonskiy (Bolkonski), kızı Mariya (Marya) ile yaşamaktadır. Generalin oğlu Prens Andrey (Andre) savaştan yaralı döner. Prens’in karısı, prens dönmeden önce vefat etmiştir. Prens Andrey, Rostovların (Rostov) kızıyla nişanlanır. Prens Andrey, yeniden savaşa gider. Rostovların kızı, Anatol (Anatol) adında biriyle evlenir. Rostovların kızı, hatasını anlayınca yataklara düşer. Prens Andrey’e kendisini unutmaması için mektup gönderir. Bu sırada Rus topraklarına giren Napoleon’un (Napolyon) ordusu ile Rus General Kutuzov’un (Kutuzov) ordusu şiddetli çatışmalara girer. Napoleon Moskova’ya doğru ilerler.”

Cevap: Savaş ve Barış, Tolstoy

Servet bey() kendisinden birşey rica edilen bir adam tavrını takındı() ()Ne hacet efendim... Bu mektublardan bana da geldi() () dedi.

6. a. Yukarıdaki metinde yay ayraç içine gelmesi gereken noktalama işaretlerini yazınız.(10 puan)

Cevap : (,) (:) (“) (.) (“)

b. Yukarıdaki metinde yer alan yazım yanlışlarını bulunuz. Doğru şekillerini aşağıya yazınız. (10 puan) **Cevap : Bey, bir şey, tavrını, mektup, bana da**

c. Yukarıdaki metinde geçen sıfat tamlamalarından bir tanesini bulup aşağıya yazınız. (10 puan)

Cevap : bir şey, bir adam, bu mektup, Servet Bey

7. Aşağıda haklarında bilgi verilen destanların adlarını boşluklara yazınız. (5+5 =10 puan)

a) **Ergenekon** Destanı: Destanda bir savaş sonrasında sağ kalan birkaç Türk’ün sarp dağlarla çevrili bir ovaya sığınmaları, burada çoğaldıktan sonra da dağın demir kısmını eriterek tekrar büyük bir millet olmaları anlatılmaktadır.

b) **Battal Gazi** Destanı: Emevilerin 8. yüzyılda Bizans’a karşı yürüttüğü savaşlarda ünlenen, Malatya ve çevresinin İslamlaşması uğruna mücadele eden, Türkler arasında sevilen bir Arap kahramanının Türk bir kahramana uyarlanarak anlatıldığı destandır.

8. “ Vatan sevgisi, ruhları kurtaran en kuvvetli rüzgardır.”(M. Kemal ATATÜRK) sözünden hareketle “15 Temmuz Demokrasi Zaferi ve Şehitleri” konusunda “Kahramanlık” temalı en az beş cümleden oluşan düz yazı türünde bir metin yazınız.(20 puan)

(Puanlamada konu bütünlüğü, temaya uygunluk, imla ve noktalama kurallarına uyum değerlendirilecektir.)